

РЕШЕНИЕ

№ 7214

гр. София, 28.02.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 42 състав, в публично заседание на 27.02.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Калин Куманов

при участието на секретаря Росица Б Стоева и при участието на прокурора Александрина Костадинова, като разгледа дело номер **1696** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.44, ал.8 и чл.46а, ал.1 от Закона за чужденците в Република България (ЗЧРБ) във вр.с чл.145 от Административно-процесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба на С. М. М. С., гражданка на С., [дата на раждане] , ЛНЧ [ЕГН], подадена чрез адв.М., срещу Заповед рег.№ 5401 ПАМ-19/29.01.2025 г. на Началника на ГПУ-В. към ГД "Гранична полиция" в МВР, с която чужденката е принудително настанена в СДВНЧ.

В жалбата са изложени доводи, че оспорената заповед е издадена в противоречие със законовите разпоредби. Жалбоподателят счита, че административният акт е издаден без да са налице уредените в закона фактически предпоставки за неговото издаване и при неизяснена фактическа обстановка. Излага възражения, че актът не съответства на целта на закона. От Съда се иска да отмени заповедта. В с.з. жалбоподателят не се явява и не изпраща представител, а процесуалният му представител адв.М. поддържа жалбата и моли за отмяна на заповедта в представено писмено становище. Представя писмени бележки с подробни съображения.

Ответникът – Началникът на ГПУ-В. към ГД "Гранична полиция" в МВР, в с.з. чрез юк.К. оспорва депозираната жалба и излага становище за нейната неоснователност, като моли Съда да отхвърли същата. Не претендира юрисконсултско възнаграждение. Представителят на СГП дава заключение за неоснователност и недоказаност на жалбата.

Съдът приема за установено от фактическа страна следното:

Жалбоподателката С. М. М. С. е гражданка на С., [дата на раждане], ЛНЧ [ЕГН], без документи за самоличност. Съгласно справка в АИС същата е с отказан статут на бежанец, адресът ѝ в РБългария е в [населено място], [улица].

На 29.01.2023 г. около 04,00 ч чуждата гражданка е задържан от служители на ГКПП В. Д. мост, като е слязла от бял микробус в началото на моста от българска страна. След няколко минути на ГКПП за излизане от страната в посока Румъния се е явил лек автомобил с посоченото описание, а именно: лек автомобил REN RO, рег.№ В856SRD, управляван от румънския гражданин М. G. S., [дата на раждане], като жалбоподателката е установена в автомобила.

Въз основа на тези данни е изготвено Предложение рег.№ 5401р-1502/29.01.2025 г. от Началник МГПП при ГПУ-В. до началника на ГПУ-В. да се наложи принудителна административна мярка по чл.39а, ал.1, т.2 и чл.41, т.1 ЗЧРБ – Връщане до страна на произход на гражданката на С., а до отпадане пречките за изпълнението ѝ и организиране извеждането ѝ от РБългария, да бъде настанена в СДВНЧ към Дирекция „Миграция“ – МВР, на основание чл.44, ал.6, ал.8 и ал.10 ЗЧРБ. Предложено е да се допусне предварително изпълнение на ПАМ по чл.39а, ал.1, т.2 и чл.41, т.1 ЗЧРБ, както и на мярката по чл.44, ал.6 ЗЧРБ.

Със Заповед № 5401 ПАМ-18/29.01.2025 г. на Началника на ГПУ-В. към ГД "Гранична полиция" в МВР (л.39), на основание чл.39а, ал.1, т.2, чл.41, т.1 и чл.44, ал.1 ЗЧРБ, на жалбоподателката С. М. М. С. е наложена принудителна административна мярка „Връщане до страната на произход, страна на транзитно преминаване или трета страна“, и е допуснато предварителното ѝ изпълнение, на основание чл.60, ал.1 АПК.

Вземайки предвид направеното предложение, Началникът на ГПУ-В. към ГД "Гранична полиция" в МВР е издал оспорената в настоящото производство Заповед рег.№ 5401 ПАМ-19/29.01.2025 г., с която на основание чл.44, ал.6, ал.8 и ал.10 ЗЧРБ, и мотивите в Предложение рег.№ 5401р-1502/29.01.2025 г. от Началник МГПП при ГПУ-В. и въз основа на делегираните му правомощия със Заповед № 4066-651/22.03.2024 г. на Директора на РДПП-Р., е постановено жалбоподателката С. М. М. С. да бъде настанена принудително в СДВНЧ към дирекция „Миграция“ – МВР. В административния акт издателят му се е позовал на мотивите, изложени в предложението рег.№ 5364р-11617/30.04.2024 г., като е допълнил, че са налице съществуващи пречки за изпълнението на Заповед № 5401 ПАМ-18/29.01.2025 г. на Началника на ГПУ-В. към ГД "Гранична полиция" в МВР.

Заповедта е връчена на жалбоподателката на 29.01.2025 г. в 16,05 ч в присъствието на преводач от арабски език, видно от саморъчното отразяване на тези данни под положения подпис (л.8).

Като писмени доказателства по делото са приети Заповед № 4066-651/22.03.2024 г. на Директора на РДПП-Р. (л.40), Заповед № 5401 ПАМ-18/29.01.2025 г. на Началника на ГПУ-В. към ГД "Гранична полиция" в МВР.

При така установеното от фактическа страна Съдът достигна до следните правни изводи:

Жалбата е процесуално допустима. Жалбоподателят е адресат на акта, засегнат е неблагоприятно от обективизираното в същия властническо волеизявление, поради

което има правен интерес от оспорването му. Жалбата е насочена срещу индивидуален административен акт, подлежащ на пряк съдебен контрол за законосъобразност. Жалбата е подадена в рамките на срока за обжалване считано от връчването на заповедта (29.01.2025 г.), от надлежно упълномощен адвокат (л.24), поради което е процесуално допустима.

Заповедта е издадена от компетентен административен орган, в кръга на предоставените му правомощия, съгласно разпоредбата на чл.44, ал.5 във вр.с ал.1 ЗЧРБ и делегираните правомощия със Заповед № 4066-651/22.03.2024 г. на Директора на РДГП-Р..

Актът отговаря на изискванията на чл.59 АПК, като съдържа формално изводи за настаняването и законното основание за издаването му от формална страна. Означени са фактическите и правните основания за издаване за заповедта - чл.44, ал.8 ЗЧРБ, във връзка със съществуващи пречки по изпълнението на Заповед за ПАМ 5401 ПАМ-18/29.01.2025 г. на Началника на ГПУ-В. към ГД "Гранична полиция" в МВР - "връщане" на оспорвания до страна на произход. Неоснователен е доводът на процесуалния представител на оспорвания, че заповедта не е мотивирана и от нея не може да стане ясно защо административният орган не е изложил конкретни мотиви в заповедта. От самата заповед е видно, че административният орган е изложил мотиви защо е издал заповедта за принудително настаняване на чужденеца в СДВНЧ - налице са пречки за изпълнение на ПАМ, а в предложението е допълнено, че има опасност да бъде осуетено изпълнението на заповедта, налице е опасност същият да се укрие и да възпрепятства връщането.

Особен елемент във формата на административния акт е излагането на мотиви. Те представляват фактическите и правни основания за издаването на акта и показват как е формирана волята на административния орган и кои са били основанията той да има едно или друго волеизявление. Мотивите са основен фактор в издаването на административния акт и затова за тях се наблюдава особено внимателно, когато един административен акт подлежи на съдебен или административен контрол. Производството представлява система от действия, които подготвят крайния акт и няма пречка мотивите да се съдържат и в друг акт, предхождащ издадения. Съществува изискване тези действия да доведат до действителната и законосъобразна воля на органа. Целта е да се съберат доказателства и тези доказателства да подпомогнат административния орган при решаването на определен въпрос. Съдът намира, че оспорената заповед е издадена в съответствие с изискванията на чл.59, т.4 АПК, съгласно който административният акт следва да съдържа фактически и правни основания за издаването т.е. същият следва да е мотивиран. Това е един от съществените реквизити на всеки административен акт. Те позволяват на адресата на акта да научи въз основа на какво е формирана волята на административния орган, респективно на това да организира защитата си срещу административния акт. Съгласно т.2 от ТР 4/2004 г. на ВАС неизлагането на мотиви съставлява съществено нарушение на административно-производствените правила и е основание за отмяна на акта. Съдебната практика приема, че мотивите на административния акт могат да бъдат изложени не само в него, но и в друг предхождащ акта документ, към който актът препраща и който се намира в административната преписка. В конкретния случай административният орган се е позовал на мотивите, изложени в Предложение рег.№ 5401р-1502/29.01.2025 г., поради пречки за изпълнение на ПАМ "връщане" и опасност чужденецът да се укрие.

При издаване на заповедта ответникът по оспорването е спазил и материалноправните разпоредби на ЗЧРБ и ППЗЧРБ.

В нормата на чл.44, ал.6 ЗЧРБ, е посочено, че в случаите, когато чужденецът, на когото е наложена принудителна административна мярка по чл.39а, ал.1, т.2 и 3, възпрепятства изпълнението на заповедта или е налице опасност от укриване, органите по ал.1 могат да издадат заповед за принудително настаняване на чужденца в специален дом за временно настаняване на чужденци с цел организиране на връщането или експулсирането.

Оспорената заповед е издадена на основание чл.44, ал.8 ЗЧРБ, според която разпоредба настаняването продължава до отпадане на обстоятелствата по ал.6, но не повече от 6 месеца. В съответствие с нормата на чл.44, ал.10 ЗЧРБ настаняването на чужденци в специалните домове се извършва въз основа на заповед за принудително настаняване, издадена от компетентния орган по ал.1, като в заповедта изрично се посочват необходимостта и законовото основание за настаняването, прилага се и копие от заповедта за наложената ПАМ връщане или експулсиране. Визираната национална разпоредба транспонира нормата на чл.15, § 6 от Директива № 2008/115/ЕО.

Легално определение на понятието чужденец е дадено в чл.2, ал.1 ЗЧРБ, според която "Чужденец" по смисъла на този закон е всяко лице, което не е български гражданин. Събраните доказателства сочат още, че чужденецът е гражданин на трета страна - С.. От своя страна Директива 2008/115/ЕО на Европейския Парламент и на Съвета от 16 декември 2008 г. относно общите стандарти и процедури, приложими в държавите-членки за връщане на незаконно пребиваващи граждани на трети страни, предвижда, че "гражданин на трета страна" е всяко лице, което не е гражданин на Съюза по смисъла на чл.17, § 1 от Договора и което не се ползва от общностното право на свободно движение, както е определено в чл.2, т.5 от Кодекса на шенгенските граници. "Незаконен престой" е всяко присъствие на територията на държава-членка на гражданин на трета страна, който не отговаря или е престанал да отговаря на условията за влизане, изложени в член 5 от Кодекса на шенгенските граници, или на други условия за влизане, престой или пребиваване в тази държава-членка. Глава IV—Задържане с цел извеждане от Директивата са визираны предпоставките, при наличието на които може да бъде задържано лице с цел извеждането му от страната, освен ако в конкретния случай не могат да се приложат ефективно други достатъчни, но по-леки принудителни мерки, държавите-членки могат да задържат гражданин на трета страна, по отношение на когото са образувани процедури за връщане, само за да се подготви връщането и/или да се извърши процеса на извеждане, и по-специално когато е налице опасност от укриване; или) засегнатият гражданин на трета страна избягва или възпрепятства подготовката на връщането или процеса по извеждането. Всяко едно задържане е за възможно най-кратък срок единствено по време на процедурите по извеждане и при надлежно изпълнение на тези процедури. Задържането се постановява от административните или съдебните власти. Задържането се постановява в писмен вид и включва фактическите и правните основания.

В § 1, т.3б от ДР на ЗЧРБ е дадено определение на "Незаконно пребиваващ чужденец": всеки чужденец-гражданин на трета държава, който се намира на територията на Република България и не отговаря или е престанал да отговаря на условията за престой или пребиваване. Следва да бъде посочено, че в Директива

2008/115/ЕО е предвидена възможност Държавата-членка може да отложи извеждането за подходящ срок, като вземе предвид конкретните обстоятелства във всеки отделен случай. Държавите-членки по-специално вземат предвид физическото или психическото състояние на гражданина на трета страна; технически причини, като липса на възможност за превоз или неуспех на извеждането поради невъзможност за идентифициране. Ако извеждането се отлага съгласно параграфи 1 и 2, предвидените в чл.7, § 3 задължения могат да бъдат наложени на засегнатия гражданин на трета страна.

Оспорващата е чужденка е с отказан статут на бежанец; установена е в момент, когато е направила опит да излезе от РБългария не по установения за това начин, със съдействието на румънски гражданин, в малките часове на нощта и съществува опасност да се укрие с цел да не се изпълни ПАМ "връщане"; няма валиден документ за самоличност. Същевременно са налице пречки за извеждането му, а заповедта е издадена именно с цел да се организира извеждането му от територията на РБългария. Според чл.15, § 5 във вр.с § 1 от Директива 2008/115/ЕО задържането продължава, докато съществуват посочените в параграф 1 условия, а именно: за да се подготви връщането и/или да се извърши процеса на извеждане, и по-специално, когато е налице опасност от укриване или засегнатият гражданин на трета страна избягва или възпрепятства подготовката на връщането или процеса по извеждането, и задържането е необходимо, за да се гарантира успешно извеждане.

Съдът съобрази тълкуването, дадено в решение на Съда на Европейския съюз (СЕС) от 05.06.2014 г. по дело С-146/14 PPU "М.". Според т.40 от мотивите му решенията съгласно Директива 2008/115/ЕО следва да се вземат индивидуално и въз основа на обективни критерии, което означава, че незаконният престой не следва да е единственото обстоятелство, което трябва да се вземе предвид. Второто изискване по чл.15, § 4 от Директива 2008/115 предполага да се провери отново дали са налице материалноправните условия по чл.15, § 1 от тази директива, въз основа на които е взето първоначалното решение за задържане на съответния гражданин на трета страна. Затова органът, който се произнася за евентуалното продължаване на задържането на този гражданин или за евентуалното му освобождаване, трябва да определи, първо, дали в конкретния случай могат да се приложат ефективно други достатъчни, но по-леки от задържането принудителни мерки, второ, дали е налице опасност гражданинът на трета страна да се укрие и трето, дали същият избягва или възпрепятства подготовката на връщането или операцията по извеждането (т.61 от мотивите на цитираното решение на СЕС). Ако извеждането му продължава или е продължило по-дълго от предвиденото поради друга причина, не може да се установи наличие на причинно-следствена връзка между поведението на съответния гражданин и продължителността на операцията, а следователно не може да се установи и липса на съдействие от негова страна (т.82). Освен това чл.15, § 6 от Директива 2008/115/ЕО изисква съответният орган, преди да провери дали е налице липса на съдействие от гражданина на трета страна, да е в състояние да докаже, че операцията по извеждане продължава по-дълго от предвиденото независимо от положените разумни усилия, което в разглеждания в главното производство случай изисква въпросната държава членка да е полагала и все още активно да полага усилия, за да осигури издаването на документи за самоличност на този гражданин (т.83). Т.е. административният орган следва да удостовери активно поведение по издаване на документи за самоличност.

В конкретния случай е налице предпоставката по чл.41, т.5 ЗЧРБ, т.е. чужденецът се

опитва да напусне страната не през определените за това места и формално предпоставките за задържане на лицето в СДВНЧ са изпълнени.

Следва да бъде отбелязано, че по правната си природа принудителното настаняване в СДВНЧ е мярка по обезпечаване на изпълнението на връщане до страна на произход, транзитно преминаване или трета страна. С оглед характера и предназначението ѝ, същата следва да се прилага само тогава, когато не могат да се приложат ефективно други достатъчни, но по-леки принудителни мерки и са налице конкретни данни за реална опасност лицето да осуети изпълнението на ПАМ. Задържането следва да се основава на обективна причина, свързана с възпрепятстване на извеждането, което се дължи изключително на поведението на адресата на ПАМ. Целта, която преследва настаняването в СДВНЧ, е да се организира и осигури изпълнението, когато съществува непосредствена опасност чужденецът да се укрие или да възпрепятства по друг начин изпълнението на наложената му ПАМ.

Съдът констатира, че Заповед № 5401 ПАМ-18/29.01.2025 г. на Началника на ГПУ-В. към ГД "Гранична полиция" в МВР е обжалвана пред АССГ, за което е образувано адм.дело № 1695/2025 по описа на АССГ. На същата заповед е допуснато предварително изпълнение на ПАМ Връщане, като от жалбата срещу заповедта се установява, че предварителното изпълнение не е оспорено по съдебен ред. При това положение предварителното изпълнение на ПАМ е влязло в сила и е налице основание за задържане на чуждата гражданка именно с цел обезпечаване изпълнението на наложената ПАМ.

От друга страна спрямо чужденеца е налице опасност да се укрие по смисъла на чл.3, т.7 от Директива 2008/115/ЕО и § 4в от ДР на ЗЧРБ.

Според легалното определение, дадено в § 1, т.4в от ДР на ЗЧРБ "опасност да се укрие чужденец, спрямо когото е наложена принудителна административна мярка по чл.39а, т.2 и 3" е налице, когато с оглед на фактическите данни може да се направи обосновано предположение, че същото лице ще се опита да се отклони от изпълнението на наложената мярка. Данни в тази насока се черпят от обстоятелството, че за лицето не е постъпвала за осигуряване на жилище и финансова издръжка.

В съдебното производство жалбоподателката не установи приложимостта спрямо нея на други, по-леки мерки като алтернатива на задържането в СДВНЧ. Ето защо следва да се приемат за неоснователни оплакванията на жалбоподателя за нарушение на чл.6 АПК.

По силата на чл.44, ал.5 ЗЧРБ, когато съществуват пречки чужденецът да напусне незабавно страната или да влезе в друга страна и няма насрочени действия за предстоящото му извеждане, органът, издал заповедта за налагане на принудителната административна мярка, или Директорът на дирекция "Миграция" след преценка на индивидуалните обстоятелства и на опасността от укриване или на осуетяване на връщането по друг начин разпореждат със заповед по ред, определен с правилника за прилагане на закона, изпълнението заедно или поотделно на някоя от следните обезпечителни мерки: 1. чужденецът се задължава да се явява ежеседмично в териториалната структура на МВР по местопребиваването си; 2. чужденецът внася лично или чрез трето лице парична гаранция в срок и в размер, определени с правилника за прилагане на закона и 3. чужденецът предава във временен залог валиден паспорт или друг документ за пътуване в чужбина, който получава обратно при изпълнение на връщането или експулсирането.

В разглеждания казус изброените по-леки обезпечителни мерки са неприложими с оглед наличието на обосновано предположение за укриване на лицето. Оспорващата не притежава валиден документ за самоличност, не е приложима хипотезата на декларирано осигуряване на жилище и финансова издръжка и при липса на данни лицето да разполага със средства за самостоятелна издръжка.

Не може да се приеме, че чужденецът принадлежи към уязвима група лица, тъй като не е лице с увреждания (няма установена физическа, психическа, интелектуална или сетивна недостатъчност) и при липса на данни за претърпени сериозни форми на психическо или физическо насилие.

С оглед на всичко изложено дотук е видно, че материалноправните предпоставки на чл.15, § 6 от Директива 2008/115/ЕО за настаняването в специалния дом са били налице. Чуждата гражданка е без валиден документ за самоличност, съществува опасност тя да се укрие и да замине за някоя европейска страна, какъвто опит е осуетен в случая. Легално определение на понятието "опасност от укриване" е дадено в т.7 от Директива 2008/115/ЕО: наличието в конкретен случай на основания, които са породени от обективни критерии, определени в законодателството, да се смята, че гражданин на трета страна, по отношение на когото са образувани процедури за връщане, може да се укрие.

Спазени са и изискванията за ограничаване на правото на свободно придвижване на жалбоподателя, гарантирано в чл.5 § 1, б.,f⁴ от КЗПЧОС, с оглед обезпечаване на друг основен принцип при изпълнение на наложената ПАМ по чл.39а, ал.1, т.2 ЗЧРБ – върховенството на закона. Ограничаването на правото на свобода в рамките на предвидения срок в чл.15, § 6 от Директива 2008/115/ЕО, възприет и в националното право в нормата на чл.44, ал.8 ЗЧРБ обслужва определената и позволена от закона цел. Задържането е необходимо, за да се обезпечи успешното извеждане на чужденката, за която са установени обективни данни за опасност от укриване. Приложената обезпечителна мярка по чл.44, ал.6 ЗЧРБ е пропорционална и на конкуриращия се с правото на свободно придвижване в интерес от упражняване на ефективен контрол, с оглед установената обективно опасност за възпрепятстване процеса на извеждане.

Предвид установените факти и обстоятелства по делото, и при пълен анализ на мотивите – основание за издаването на оспорената заповед, Съдът счита същата законосъобразна, издадена в съответствие с материално-правните и процесуалните законови разпоредби. Това прави жалбата неоснователна и тя следва да бъде отхвърлена.

Така мотивиран и на основание чл.46а, ал.2 от ЗЧРБ, Административен съд-София град,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на С. М. М. С., гражданка на С., [дата на раждане], ЛНЧ [ЕГН], срещу Заповед рег.№ 5401 ПАМ-19/29.01.2025 г. на Началника на ППУ-В. към ГД "Гранична полиция" в МВР, с която чужденката е принудително настанена в СДВНЧ.

Решението може да бъде обжалвано пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщението до страните.

СЪДИЯ: